

EDITORIAL DE LA PARAULA AL FET: LA DIFICULTAT DE COOPERAR

JOSEP M. PONS-ALTÉS

Universitat Rovira i Virgili

josepmaria.pons@urv.cat

<https://orcid.org/0000-0001-6833-8241>

Alguns dels professors de les àrees de didàctiques específiques de la Universitat Rovira i Virgili fa uns anys que vam començar a treballar sobre aprenentatge cooperatiu, amb més o menys intensitat i fortuna. El motiu inicial, que continuem mantenint, va ser la necessitat de donar una bona formació als futurs docents perquè fossin capaços d'aprofitar més endavant, als centres educatius, la potencialitat de l'aprenentatge cooperatiu tant en la millora de l'aprenentatge com en el comportament social.

Aquest incentiu inicial s'ha anat consolidant amb el pas del temps. Balanços recents de la recerca internacional, com el de Francesc Pedró presentat el 2019 en el marc d'unes jornades de treball sobre la formació de professorat, mostren (com és prou sabut) que la qualitat del docent és el factor més important sobre el qual podem actuar, amb moltíssima diferència sobre els altres elements que intervenen en el procés educatiu. I també indiquen que, en la relació cost-benefici (i amb tota la prudència amb què hem de prendre aquesta mena de càlculs), les estratègies que semblen donar uns resultats millors són, per aquest ordre, el *feedback* in-

dividual, les estratègies metacognitives, la tutoria en grup i l'aprenentatge cooperatiu.

No obstant això, en l'experiència molts de nosaltres hem comprovat que no sempre és fàcil aconseguir que hi hagi una cooperació veritable dintre dels grups, i que no sempre els resultats arriben a les nostres expectatives inicials. Les tècniques cooperatives habituals són extremadament útils, però de vegades ens havien portat cap al conformisme rutinari, cap a rebaixar l'exigència.

És per aquesta raó que la Xarxa Interuniversitària en Aprenentatge Cooperatiu (XINTERAC), formada aquest mateix any per professors de diverses universitats catalanes i estrangeres, resulta un marc útil per encarar aquestes mancances que hem detectat. La primera sessió de treball, celebrada a Tarragona el passat mes d'octubre, ens va permetre comptar amb la presència de la professora Carole Gomez-Gauthié (de la Universitat Paul Valéry de Montpeller, i investigadora del grup de recerca LIRDEF) i conèixer de primera mà el treball que es porta a terme a França, que adopta una perspectiva diferent a la que estem acostumats al nostre país. La manera com gestionen determinades problemàtiques pràctiques, que nosaltres de vegades intuïem però no arribàvem a explicitar, ha suposat tot un estímul per reivindicar la necessitat (també!) del treball individual o la importància dels valors de la cooperació. Comptat i debatut, ha resultat una bona vacuna contra la temptació d'aplicar receptes tancades, una temptació que molts tenim a l'hora d'afrontar la complexitat de la tasca educativa. L'entrevista que apareix en aquest número al professor Sylvain Connac, referent a França sobre cooperació a les escoles, dona una imatge prou precisa de la línia de treball que hi han desenvolupat.